

ISPS-LAINSÄÄDÄNTÖ

Ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen (SOLAS-yleissopimus) liitteeseen 12.12.2002 tehdyt muutokset sekä kansainvälinen alusten ja satamarakenteiden turvasäännöstö (ISPS-säännöstö) tulivat voimaan 1.7.2004.

Oheisena ovat:

- laki ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen liitteen muutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (484/2004),
- tasavallan presidentin asetus ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen liitteen muutosten voimaansaattamisesta sekä yleissopimuksen liitteen muutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta (488/2004),
- laki eräiden alusten ja niitä palvelevien satamarakenteiden turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta (485/2004), sekä
- valtioneuvoston asetus eräiden alusten ja niitä palvelevien satamarakenteiden turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta annetun lain voimaantulosta (489/2004).

Meriturvallisuusjohtaja

Jukka Häkämies

Asiaa koskevat tiedustelut:

Meriturvallisuus-toiminto

Dnro 1580/00/2004

ISSN 1455-9048

484/2004

Laki

**ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen
liitteen muutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta**

Annettu Helsingissä 11 päivänä kesäkuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen (SopS 11/1981) liitteeseen Lontoossa 12 päivänä joulukuuta 2002 tehtyjen muutosten lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 11 päivänä kesäkuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri Johannes Koskinen

Tasavallan presidentin asetus

ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen liitteen muutosten voimaansaattamisesta sekä yleissopimuksen liitteen muutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta

Annettu Helsingissä 11 päivänä kesäkuuta 2004

Tasavallan presidentin päätöksen mukaisesti, joka on tehty liikenne- ja viestintäministerin esittelystä, säädetään:

1 §

Ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen (SopS 11/1981) liitteeseen Lontoossa 12 päivänä joulukuuta 2002 tehdyt muutokset, jotka eduskunta on hyväksynyt 8 päivänä kesäkuuta 2004 ja jotka tasavallan presidentti on hyväksynyt 11 päivänä kesäkuuta 2004, tulevat voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2004 niin kuin siitä on sovittu.

2 §

Ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehdyn kansainvälisen yleisso-

pimuksen liitteen muutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta 11 päivänä kesäkuuta 2004 annettu laki (/2004) tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2004.

3 §

Yleissopimuksen liitteen muutosten muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat asetuksena voimassa.

4 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2004.

Helsingissä 11 päivänä kesäkuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri Johannes Koskinen

485/2004

Laki

eräiden alusten ja niitä palvelevien satamarakenteiden turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta

Annettu Helsingissä 11 päivänä kesäkuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tällä lailla annetaan alusten ja satamarakenteiden turvatoimien parantamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 725/2004, jäljempänä turvatoimiasetus, edellytetyt kansallista täytäntöönpanoa koskevat säännökset.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *toimivaltaisella viranomaisella* Merenkululaitosta, rajavartiolaitosta, poliisia ja tullilaitosta;
- 2) *satamanpitäjällä* sitä, joka ylläpitää satamarakennetta; sekä
- 3) *vaarallisella esineellä* sellaista esinettä, esineen jäljitelmää tai ainetta, joka voi vaarantaa tai jota voidaan käyttää vaarantamaan aluksen tai satamarakenteen taikka niissä olevien turvallisuutta.

2 luku

Toimivaltaisten viranomaisten tehtävät

3 §

Toimivaltaisen viranomaisen yleiset tehtävät

Toimivaltaisen viranomaisen tehtävänä on valvoa, että turvatoimiasetuksen ja tämän lain säännöksiä noudatetaan.

Rajavartiolaitoksen, poliisin ja tullilaitoksen on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettujen säännösten noudattamisessa havaitsemistaan puutteista Merenkululaitokselle, jonka on viipymättä ryhdyttävä toimiin puutteellisuuksien korjaamiseksi. Jos puutteellisuus on luonteeltaan sellainen, että sen korjaaminen vaatii pikaisia toimia, muukin toimivaltainen viranomainen voi ryhtyä välittömiin toimiin puutteen korjaamiseksi. Sen on myös ilmoitettava asiasta heti Merenkululaitokselle.

Merenkululaitoksen, rajavartiolaitoksen ja tullilaitoksen on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettujen säännösten noudattamisessa havaitsemistaan vakavista puutteellisuuksista poliisille turvatoimiasetuksen liitteenä olevan SOLAS-yleissopimuksen liitteen XI-2 luvun 1 säännön 1.14 kohdassa määritellyn turvatoimen arviointia varten.

Toimivaltaisen viranomaisen on luovutet-

tava salassapitosäännösten estämättä tämän lain tarkoituksen toteuttamisen kannalta tarpeellisia tietoja toiselle toimivaltaiselle viranomaiselle. Tietoja voidaan välittää sähköisesti siten kuin tässä laissa jäljempänä säädetään.

4 §

Merenkulkulaitoksen erityistehtävät

Merenkulkulaitos toimii turvatoimiasetuksen 2 artiklan 6 kohdassa tarkoitettuna merenkulun turvatoimien yhteysyksikkönä, minkä lisäksi sen tehtävänä on:

1) suorittaa satamarakenteiden turvarvioinnit, hyväksyä alusten ja satamarakenteiden turvasuunnitelmat, katsastaa alukset sekä antaa todistuskirjat siten kuin turvatoimiasetuksessa ja tässä laissa säädetään;

2) ryhtyä turvatoimiasetuksen 9 artiklassa tarkoitettuihin valvontatoimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että suomalaisessa satamassa oleva alus on turvatoimiasetuksen säännösten mukainen, ja jos on perusteltua syytä epäillä, ettei alus ole turvatoimiasetuksen säännösten mukainen, tai jos alus ei esitä todistuskirjaa pyydettyä, ilmoittaa asiasta rajavartiolaitokselle, poliisille tai tullilaitokselle sekä ryhtyä tarvittaviin turvatoimiasetuksen liitteenä olevan SOLAS-yleissopimuksen liitteen XI-2 luvun 9 säännön 1.2 ja 1.3 kohdassa tarkoitettuihin valvontatoimenpiteisiin;

3) ryhtyä turvatoimiasetuksen liitteenä olevan SOLAS-yleissopimuksen liitteen XI-2 luvun 9 säännön 2.4 kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin aluksen vaatimuksenmukaisuuden puutteiden korjaamiseksi, jos on perusteltua syytä epäillä, että suomalaiseen satamaan saapuva alus ei noudata turvatoimiasetuksen säännöksiä, ja jos tilanne ei korjaannu tai muuten on perusteltua syytä uskoa, että alus ei noudata turvatoimiasetuksen säännöksiä, ilmoittaa asiasta rajavartiolaitokselle, poliisille tai tullilaitokselle sekä ryhtyä tarvittaviin turvatoimiasetuksen liitteenä olevan SOLAS-yleissopimuksen liitteen XI-2 luvun 9 säännön 2.5 kohdassa tarkoitettuihin valvontatoimenpiteisiin;

4) hyväksyä turvatoimiasetuksen 5 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua vastaavat turvajärjeste-

lyt ja ryhtyä niiden osalta asetuksen 5 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuihin toimiin;

5) tiedottaa tarkoituksenmukaisessa laajuudessa, tehokkaasti ja ilman aiheutonta viivytystä poliisin sille ilmoittamasta turvatasosta ja sen muutoksista sekä annettava tarvittaessa asiaa koskevia tarkempia tietoja;

6) tehdä turvatoimiasetuksen mukaiset hallinnon ilmoitukset; sekä

7) suorittaa muut tässä laissa Merenkulkulaitokselle säädetyt tehtävät.

5 §

Rajavartiolaitoksen erityistehtävät

Rajavartiolaitoksen tehtävänä on sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään:

1) pitää yllä yhteyspistettä alusten ja satamarakenteiden turvauhkaa koskeville ilmoituksille sekä turvahälytyksille;

2) ilmoittaa 1 kohdan mukaisista ilmoituksista ja turvahälytyksistä viivytyksettä muille toimivaltaisille viranomaisille;

3) ilmoittaa sellaisen suomalaisen aluksen 1 kohdan mukaisista turvahälytyksistä, joka ei ole Suomen satamassa tai saapumassa Suomen satamaan, välittömästi niiden valtioiden hallinnoille, joiden läheisyydessä alus liikennöi; sekä

4) saatuaan tiedon sellaisesta Suomen satamassa olevasta tai Suomen satamaan saapuvasta aluksesta, jonka osalta on olemassa perusteltua syytä uskoa, että alus ei täytä turvatoimiasetuksen säännöksiä, ja jos on perusteltua syytä uskoa, että alus aiheuttaa turvauhkaa taikka, että alukseen kohdistuu turvauhka tai turvavälikohtaus, ryhtyä turvatoimiasetuksen liitteenä olevan SOLAS-yleissopimuksen liitteen XI-2 luvun 9 säännön 1.2 ja 1.3 tai 2.5 kohdassa tarkoitettuihin valvontatoimenpiteisiin.

6 §

Poliisin erityistehtävät

Poliisin tehtävänä on sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään:

1) asettaa turvatoimiasetuksen liitteenä olevan SOLAS-yleissopimuksen liitteen XI-2

luvun 1 säännön 1.14 kohdassa tarkoitettu turvataso ja päättää käytettävissään olevien tietojen pohjalta turvatason nostamisesta ja laskemisesta sekä antaa tarkempia ohjeita vaaratilanteilta suojautumiseksi;

2) ilmoittaa päättämästään turvatason muutoksesta Merenkulkulaitokselle; sekä

3) saatuaan tiedon sellaisesta Suomen satamassa olevasta tai Suomen satamaan saapuvasta aluksesta, jonka osalta on olemassa perusteltua syytä uskoa, että alus ei täytä turvatoimiasetuksen säännöksiä, ja jos on perusteltua syytä uskoa, että alus aiheuttaa turvauhkaa taikka että alukseen kohdistuu turvauhka tai turvavälikohtaus, ryhtyä turvatoimiasetuksen liitteenä olevan SOLAS-yleissopimuksen liitteen XI-2 luvun 9 säännön 1.2 ja 1.3 tai 2.5 kohdassa tarkoitettuihin valvontatoimenpiteisiin.

7 §

Tullilaitoksen erityistehtävä

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, tullilaitoksen tehtävänä on ryhtyä turvatoimiasetuksen liitteenä olevan SOLAS-yleissopimuksen liitteen XI-2 luvun 9 säännön 1.2 ja 1.3 tai 2.5 kohdassa tarkoitettuihin valvontatoimenpiteisiin saatuaan tiedon sellaisesta Suomen satamassa olevasta tai Suomen satamaan saapuvasta aluksesta, jonka osalta on olemassa perusteltua syytä uskoa, että alus ei täytä turvatoimiasetuksen säännöksiä, ja jos on perusteltua syytä uskoa, että alus aiheuttaa turvauhkaa taikka että alukseen kohdistuu turvauhka tai turvavälikohtaus.

3 luku

Turvataarkastukset ja muut turvallisuutta lisäävät toimenpiteet

8 §

Turvataarkastukset

Laittomien aluksia tai satamarakenteita taikka niissä olevia henkilöitä vahingoittavien tekojen estämiseksi saadaan tarkastaa alus, aluksen lasti, lastiyksiköt ja lastialustat, aluksen muonittamiseen ja aluksen varusta-

miseen käytettävät tavarat sekä satamarakenteeseen kuuluvat rakennukset, huonetilat ja säilytystilat. Tarkastusta ei kuitenkaan saa tehdä yksinomaan asuintiloina käytettävissä rakennusten tai alusten osissa. Tarkastus sellaisissa asumiseen käytettävissä tiloissa, joita käytetään myös liikepaikkana tai liiketoimintaan, voidaan toimittaa vain, jos se on perustellusta syystä välttämätöntä tässä momentissa tarkoitettujen tekojen estämiseksi.

Postilähetysten turvatarkastus on toteutettava siten, että kirjesalaisuus ei vaarannu.

Edellä 1 momentissa mainitussa tarkoituksessa saadaan metallinilmaisinta tai muuta sellaista teknistä laitetta käyttäen tarkastaa, ettei matkustajalla ole vaatteissaan, muutoin yllään tai mukanaan vaarallisia esineitä. Tällöin voidaan suorittaa myös matkustajan haastattelu. Jos on perusteltua aiheuttaa epäillä, että henkilöllä on mukanaan vaarallinen esine, henkilö voidaan tarkastaa sellaisen löytämiseksi. Turvatarkastus ja haastattelu voidaan suorittaa myös aluksella tai satamarakenteessa työskentelevälle sekä erityisen syyn sitä edellyttäessä myös niissä muutoin oleskelevälle.

Aluksella tai satamarakenteessa tarkastuksia tekevällä on oikeus ottaa pois tarkastuksessa tai muualla löydetty vaarallinen esine taikka aine, jonka hallussapito on muualla laissa kielletty.

Poisotetut esineet ja aineet on luovutettava poliisille tai, jollei siihen ole lain mukaan esitettyä, palautettava tarkastetulle henkilölle takaisin hänen poistuessaan alukselta taikka satamarakenteesta.

9 §

Luvalliset vaaralliset esineet

Aluksella tai satamarakenteessa tarkastuksia tekevä voi määrätä, että sellaiset vaaralliset esineet, joita henkilöllä on asianmukaisen luvan nojalla tai muutoin laillisesti oikeus kuljettaa mukanaan, on ennen alukseen taikka satamarakenteeseen saapumista luovutettava aluksella tai satamarakenteessa erikseen säilytettäväksi. Ne on palautettava hänen poistuessaan alukselta tai satamarakenteesta. Jollei esinettä voida tuolloin vaaratta palauttaa, se on luovutettava poliisille joko tarkas-

tetulle henkilölle palauttamista tai poliisilain (493/1995) 24 §:ssä säädettyjä toimenpiteitä varten.

10 §

Turvataarkastuksen suorittaja

Rajavartiomiehellä, poliisimiehellä tai tullimiehellä on oikeus suorittaa tässä laissa tarkoitettu turvatarkastus sen ehkäisemiseksi, että vaarallisia esineitä käytettäisiin laittomiin, alusta tai satamarakennetta taikka niissä olevia henkilöitä vahingoittaviin toimiin.

Muuta kuin 1 momentissa tarkoitettua henkilöä voidaan käyttää suorittamaan 1 momentissa tarkoitettu turvatarkastus, jos hän täyttää järjestyksenvalvojista annetun lain (533/1999) 10 §:ssä säädettyt järjestyksenvalvojaksi hyväksymiselle asetetut edellytykset tai jos hän on saanut turvatarkastuksista lentoliikenteessä annetun lain (305/1994) 9 §:n 2 momentissa tarkoitettua Ilmailulaitoksen vahvistaman koulutusohjelman mukaisen koulutuksen ja kummassakin tapauksessa poliisi on hyväksynyt hänet tehtävään. Käsitellessään hyväksymistä poliisilla on oikeus käyttää niitä rekisteritietoja, joihin turvallisuusselvityksistä annetussa laissa (177/2002) tarkoitettu suppea turvallisuusselvitys voi perustua.

Edellä 2 momentissa tarkoitettujen turvatarkastajat eivät ole oikeutettuja suorittamaan tarkastuksia kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa. He eivät myöskään ole oikeutettuja voimakeinojen käyttöön.

Aluksen päällikön oikeudesta ja velvollisuudesta järjestyksen pitämiseksi ja turvallisuuden säilyttämiseksi aluksella säädetään merimieslain (423/1978) 74 §:ssä.

11 §

Vähimmän haitan periaate

Turvataarkastukset on suoritettava niin, ettei niistä aiheudu tarpeetonta haittaa tarkastettavalle henkilölle tai tarkastuksen kohteelle. Toimenpiteellä ei saa tarpeettomasti vaikeuttaa tai häiritä aluksella ja satamarakenteessa tapahtuvaa muuta toimintaa.

Henkilöön kohdistuvat tarkastukset on suo-

ritettava hienotunteisesti.

12 §

Henkilöön kohdistuvat pakkotoimet

Jos henkilö kieltäytyy ottamasta osaa tämän lain mukaiseen tarkastustoimeen tai hänen voidaan perustellusti epäillä olevan vaaraksi merenkulun turvallisuudelle, rajavartiomies, poliisimies tai tullimies voi evätä häneltä pääsyn alukseen tai satamarakenteeseen taikka poistaa hänet alukselta tai satamarakenteesta. Toimenpiteen voi tarvittaessa suorittaa voimakeinoin, joita olosuhteet huomioon ottaen voidaan pitää tarpeellisina ja puolustettavina, kun otetaan huomioon merenkulun turvallisuuden vaarantuminen, poistettavan henkilön käyttäytyminen ja muut olosuhteet.

Voimakeinojen käytön liioittelusta säädetään rikoslain (39/1889) 4 luvun 6 §:n 3 momentissa ja 7 §:ssä.

4 luku

Erinäiset säännökset

13 §

Tietojen antaminen ennen aluksen satamaan saapumista

Turvatoimiasetuksen 6 artiklassa tarkoitettujen turvatoimiin liittyvät alusta koskevat tiedot on toimitettava Merenkululaitokselle Merenkululaitoksen määräämällä tavalla.

14 §

Satamanpitäjän ilmoitusvelvollisuus

Satamanpitäjän on viipymättä ilmoitettava poliisille turvatasen arvioimista varten kaikista sellaisista tietoonsa tulleista seikoista, joilla voi olla vaikutusta turvatoimiasetuksessa tai tässä laissa tarkoitettulle merenkulun turvallisuudelle. Ilmoitus on samalla tehtävä myös Merenkululaitokselle, rajavartiolaitokselle ja tullilaitokselle.

15 §

Aluksen päällikön ilmoitusvelvollisuus

Aluksen päällikön on viipymättä ilmoitettava satamanpitäjälle tai poliisille turvataso arvioimista varten kaikista sellaisista tietoon sa tulleista seikoista, joilla voi olla vaikutusta turvatoimiasetuksessa tai tässä laissa tarkoit tulle merenkulun turvallisuudelle.

16 §

Aineiston esittämisvelvoite

Toimivaltaisella viranomaisella on salassa pitosäännösten estämättä oikeus saada mak sutta nähtäväkseen ne turvatoimiasetuksen ja tämän lain tavoitteiden toteuttamisen kannalta tarpeelliset asiakirjat, matkustajista tehty luettelot sekä muun aineiston ja luettelon, joita satamanpitäjän, laivanisännän tai aluksen päällikön on pidettävä tai säilytettävä, sekä saada näistä maksutta jäljennöksiä. Toimivaltaisella viranomaisella on oikeus saada sähköisessä muodossa oleva aineisto myös teknisellä käyttöyhteydellä. Toimival tainen viranomaisella on luovuttaa näin saatua aineistoa ainoastaan toiselle toimivaltaiselle viranomaiselle. Tietoja saa käyttää vain turvatoimiasetuksessa tai tässä laissa tarkoi tettujen tehtävien hoitamista varten.

Toimivaltaisella viranomaisella on oikeus saada aluksen päälliköltä ja muilta aluksessa palvelevilta henkilöiltä sekä satamarakenteissa työskenteleviltä henkilöiltä tietoja ja apua sen tarkastamisessa, että alus tai satamarakenne on turvatoimiasetuksen ja tämän lain säännösten mukainen.

17 §

Tekninen valvonta

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, poliisilla, rajavartiolaitoksella ja tullilaitoksella on oikeus siitä sopivalla merkillä ennalta ilmoitettuaan suorittaa tässä laissa tarkoitettua suomalaisen satamarakenteen alueella paikoissa, joihin yleisöllä on pääsy, poliisilain 28 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua teknistä valvontaa merenkulun turvalli-

suuden toteuttamiseksi. Teknistä valvontaa ei kuitenkaan saa kohdistaa paikkoihin, jotka kuuluvat kotirauhan piiriin, eikä käymälään, pukeutumistilaan tai muuhun vastaavaan paikkaan taikka henkilöstötiloihin tai työntekijöiden henkilökohtaiseen käyttöön osoitetuihin työhuoneisiin. Teknisellä laitteella tapahtuvaa äänen tai kuvan automaattista tallentamista saadaan suorittaa, kun se on tarpeen rikoslain 34 a luvussa tarkoitettujen rikosten estämiseksi sekä mainitussa luvussa tarkoitetuista rikoksista etsintäkuulutettujen tai näihin rikoksiin todennäköisin syin syylliseksi epäiltyjen tunnistamiseksi. Tässä momentissa mainitut viranomaiset saavat sijoittaa tekniseen valvontaan käytettäviä laitteita satamarakenteeseen, jollei siitä aiheudu satamanpitäjälle kohtuutonta haittaa.

Poliisilla, rajavartiolaitoksella ja tullilaitoksella on oikeus saada satamanpitäjältä ja laivanisännältä käyttöönsä näiden tässä laissa tarkoitettuun suomalaiseen satamarakenteeseen tai suomalaiseen alukseen sijoittaman jatkuvasti kuvaa välittävän tai kuvaa tallentavan teknisen laitteen valvontamateriaali, jos SOLAS-yleissopimuksen liitteen XI-2 lukuun liittyvässä alusten ja satamarakenteiden turvasäännöstössä tarkoitettu turvataso 2 tai 3 on asetettu. Tässä momentissa tarkoitettua tietoa saadaan luovuttaa myös teknisen käyttöyhteyden avulla.

Teknisten valvontalaitteiden avulla saatujen tietojen käsittelyyn sovelletaan, mitä henkilötietolaissa (523/1999), henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annetussa laissa (761/2003), rajavartiolaitoksesta annetussa laissa (320/1999) tai tullilaissa (1466/1994) säädetään, riippumatta siitä, muodostavatko tallenteet henkilötietolaissa tarkoitettua henkilörekisterin.

18 §

Sähköisten tietojen luovuttamisesta aiheutuneet kustannukset

Toimivaltainen viranomaisella toteuttaa kustannuksellaan järjestelmän, jolla se voi vastaanottaa ja käsitellä 16 ja 17 §:ssä tarkoitettuja tietoja. Toimivaltainen viranomaisella vastaa myös järjestelmän viestintäverkkoon liittämisestä aiheutuneista kustannuksista.

Laivanisännällä ja satamanpitäjällä on oi-

keus saada valtion varoista korvaus yksinomaan toimivaltaisen viranomaisen ilmoittamien tarpeiden vuoksi hankittujen järjestelmien, laitteistojen tai ohjelmistojen investoinneista, käytöstä ja ylläpidosta aiheutuneista välittömistä kustannuksista. Laivanisännällä ja satamanpitäjällä on oikeus saada valtion varoista korvaus myös toimivaltaisen viranomaisen määräämästä toimenpiteestä aiheutuneista välittömistä kustannuksista. Kustannusten korvaamisesta päättää liikenne- ja viestintäministeriö.

Laivanisäntä tai satamanpitäjä ei saa käyttää toimivaltaisen viranomaisen kustantamia järjestelmiä, laitteistoja tai ohjelmistoja kaukalliseen toimintaansa.

19 §

Puutteellisuuksien korjaaminen ja pakkokeinot

Jos satamanpitäjä ei noudata turvatoimiasetuksen tai tämän lain säännöksiä, Merenkululaitoksen on laiminlyöjää kuultuaan annettava asianmukaiset ohjeet ja määräykset puutteellisuuksien korjaamiseksi tai epäkohtien poistamiseksi. Merenkululaitos voi asettaa puutteellisuuksien korjaamiselle tai epäkohtien poistamiselle määräajan.

Jos satamanpitäjä vastustaa tarkastusta, ei luovuta 16 tai 17 §:ssä tarkoitettua aineistoa taikka ei noudata 1 momentissa tarkoitettua määräystä tai ei korjaa puutetta tai epäkohtaa Merenkululaitoksen asettaman määräajan kuluessa, Merenkululaitos voi harkintansa mukaan keskeyttää työt satamarakenteessa, kunnes vika tai puute on korjattu tai aineisto luovutettu. Päätöksestä on viipymättä ilmoitettava poliisille ja satamanpitäjälle.

20 §

Toimivaltaisten viranomaisten yhteistyö

Kukin toimivaltainen viranomainen on toimialallaan velvollinen antamaan apua toiselle toimivaltaiselle viranomaiselle.

21 §

Kustannusten korvaaminen

Turva-arviointien tekemisen ja turvasuunnitelmien hyväksymisen sekä todistuskirjojen myöntämisen maksullisuudesta ja maksuperusteista säädetään valtion maksuperustelaisa (150/1992).

Jos tämän lain mukaisissa tarkastuksissa havaitaan sellaisia puutteita, jotka turvatoimiasetuksen tai tämän lain mukaan oikeuttavat aluksen pysäyttämiseen tai sen toiminnan rajoittamiseen taikka töiden keskeyttämiseen satamarakenteessa, laivanisännän tai tämän Suomessa olevan edustajan taikka satamanpitäjän on korvattava kaikki lisätarkastuksiin liittyvät kustannukset.

22 §

Tietojen käsittely ja salassapito

Turva-arviointeihin ja turvasuunnitelmiin sisältyviä tietoja saavat käsitellä vain toimivaltaisen viranomaisen tehtävään osoittamat henkilöt, laivanisännän, aluksen ja satamarakenteen turvapäälliköt sekä turvapäälliköiden tehtävään osoittamat henkilöt.

Laivanisännän, aluksen tai satamarakenteen palveluksessa oleva taikka niiden turvajärjestelyistä huolehtiva henkilö on velvollinen olemaan ilmaisematta sivulliselle, mitä hän on työtehtävässään saanut tietää turva-arvioinneista, turvasuunnitelmista sekä niiden toteuttamiseen liittyvistä seikoista mukaan lukien postilähetysten tarkastusten yhteydessä saadut tiedot.

Viranomaisten palveluksessa olevan tai sen toimeksiannosta toimivan sekä toimeksiantotehtävää hoitavan palveluksessa olevan vaihtolovelvollisuudesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999).

23 §

Turvatoimirikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö 13 §:ssä tarkoitetun ilmoitusvelvolli-

suuden tai jättää noudattamatta Merenkululaitoksen 19 §:n nojalla antamaa määräystä, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *turvatoimirikkomuksesta* sakkoon.

Rangaistus väärän todistuksen antamisesta toimivaltaiselle viranomaiselle säädetään rikoslain 16 luvun 8 §:ssä.

24 §

Salassapitovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 22 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

25 §

Muutoksenhaku

Toimivaltaisen viranomaisen tämän lain ja

turvatoimiasetuksen nojalla tekemään päätökseen voi hakea muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valitus on käsiteltävä viipymättä.

Muutoksenhaku ei estä aluksen pysäyttämisen, aluksen tai satamarakenteen toiminnan rajoittamisen eikä 12 §:ssä tarkoitettua henkilöön kohdistuvaa pakkotointa koskevan päätöksen täytäntöönpanoa, ellei valitusviranomainen toisin määrää.

5 luku

Voimaantulo

26 §

Voimaantulosäännös

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 11 päivänä kesäkuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Johannes Koskinen*

489/2004

Valtioneuvoston asetus

eräiden alusten ja niitä palvelevien satamarakenteiden turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta annetun lain voimaantulosta

Annettu Helsingissä 16 päivänä kesäkuuta 2004

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty liikenne- ja viestintäministeriön esittelystä, säädetään eräiden alusten ja niitä palvelevien satamarakenteiden turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta 11 päivänä kesäkuuta 2004 annetun lain (485/2004) 26 §:n 1 momentin nojalla:

1 §

Eräiden alusten ja niitä palvelevien satamarakenteiden turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta 11 päivänä kesäkuuta 2004 annettu laki (485/2004) tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2004.

Lain 10 §:n 2 momentissa tarkoitetun turvatarkastuksen suorittajan tulee täyttää järjestyksenvalvojista annetun lain (533/1999) 10 §:ssä säädettyt järjestyksenvalvojaksi hyväksymiselle asetetut edellytykset tai hänen

tulee olla saanut turvatarkastuksista lentoliikenteessä annetun lain (305/1994) 9 §:n 2 momentissa tarkoitetun Ilmailulaitoksen vahvistaman koulutusohjelman mukaisen koulutuksen kahden vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

2 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2004.

Helsingissä 16 päivänä kesäkuuta 2004

Liikenne- ja viestintäministeri *Leena Luhtanen*

Hallitusneuvos Aila Salminen